

Waldorfské panenky rostou s dět'átkem

Panenka je, jako jediná z hraček, obrazem člověka. Měla by odpovídat vývojové fázi dítěte, tak aby si skrze ni mohlo reflektovat, co už umí a jak vnímá své tělo. Proto existuje více typů waldorfských panenek.

Není jedno s jakými hračkami si dět'áko hraje. Hra je pro dítě ta nejdůležitější činnost a skrze ni poznává svět. Panenka je dětským společníkem, mazlíkem a pomocníkem v emoční a sociální sféře. Měla by být měkká, hebká, teplá a voňavá... ale také krásná. Měla by co nejvíce odpovídat realitě, ale zároveň dávat dostatek prostoru fantazii.

Na výrobu by měly být použity čistě přírodní materiály.

Waldorfská panenka bývá vyplněna ovčí vlnou - materiálem teplým a měkkým, který má schopnost přijímat teplo a vůni dítěte. Když se dět'átko v noci probudí a přitulí se ke svému mazlíku - ucítí teplo a svou známou vůni - vše je v pořádku, může klidně zase spát...

Proporce panenky by měly odpovídat lidským.

Hlava by měla být velmi pevná a tvrdá - podobně jako lidská lebka. Ruce a nohy by měly být "tak akorát" dlouhé, aby se tělo panenky podobalo lidskému. Od starověku se jako symbol lidského těla používala hvězda - pentagram. I tělo panenky by se mělo vejít do pěticípé hvězdy. U větších panenek bývá vypracována hlavička - oční důlky, brada, spánky, tváře. I proporce obličeje by měly být přirozené. Oči a ústa tvoří rovnoramenný trojúhelník. Pokud bude vzdálenost mezi očima o trochu větší než mezi okem a ústy, vytvoří to panenku s dětským výrazem. Obličej bývá jen lehce naznačen, tak by se panenka mohla v dětské fantazii smát, zlobit či plakat.

Ke každým narozeninám může dět'áko dostat panenku o něco větší než předchozí rok.

Postupně jak dítě roste, rostou i jeho potřeby na propracovanost a velikost panenky. Nemá ale cenu předbíhat vývoj nebo nabízet jednu univerzální panenku - to nebude fungovat a dítě si s ní pravděpodobně nebude hrát.

Panenka pro miminko by měla být měkoučká a prostá.

Když se narodí dět'átko, zdá se jako by se ještě nějaký čas probouzelo k životu. A stejně tak, jako když se někdo zrovna probudí, nemělo by se na něj spěchat. Potřebuje klid, teplo, měkkost. Panenka je v tomto věku mazlík k přitulení, sotva potřebuje nějakou formu. Mnohdy stačí jen bavlněná plena, hedvábný šátek či kousek flanelové látky s hlavičkou jemně vycpanou vlnou. Ruce a nohy tvoří cípy látky, na kterých mohou být uzlíky (miminko ještě nevnímá, že to jsou dlaně a chodidla, slouží mu spíše na cumláni:-) Látka by měla být rozhodně jednobarevná, aby obrázkový vzor nevytrhával dět'átko ze "snění". Ideální jsou jemné pastelové tóny fialové či růžové (připomínají miminku barvu placenty a maminčina břicha, kterým prosvítalo světlo do dělohy).

Dokud děťáko nechodí, nemusí mít jeho panenka nohy.

Pro batole jsou nejdůležitějším nástrojem k prozkoumávání světa vlastní ruce. Proto by je měla mít i jeho panenka. Naopak nohy ještě nejsou nijak nutné (není však chybou, pokud je panenka má:-) Panenka je pro děťáko stále hlavně mazlík na spaní a utěšitel ve chvíli, kdy není možné se přitulit k mamince. Proto hlavním požadavkem je, aby byla měkce vycpaná a ušita z heboučkého materiálu (aksamit, froté, hedvábí...) Ušita bývá rovnou oblečena, protože děťátko v tomto věku není schopno panenku obléknout (a většinu času by se někde povalovala nahá:-) Což nabízí možnost promyslet výběr barev vzhledem k jejich působení na psychiku. Ideální je stále ještě jednobarevná látka bez vzoru (případně drobný vzorek či výšivka na doplnění). Účes bývá jednoduchý nebo bohatě postačí čepička.

Když se dítě začne samo oblékat, mělo by dostat panenku s oblečky.

Je to velmi silné období, kdy dítě chce vše dělat "samo" - včetně oblékání. Je to pro něj velká výzva, kterou potřebuje trénovat. K tomu může posloužit oblékací panenka. Oblečení by však mělo být jednoduché, aby se dítě mohlo radovat z úspěchů. Panenka by měla mít končetiny opravdu pevně přišité k tělu, aby při "složitě" manipulaci u oblékání nedošlo k "nehodě". Výhodou látkových panenek je, že jejich tělo je měkké a ohebné (tudíž jde děťáku snáze obléknou než panenka plastová). Tělo panenky je však již pevněji vyplněné a hlavá má více vypracovanou formu.

S novým sourozencem v rodině by měla přijít i panenka - miminko.

Stejně jako se na příchod miminka připravuje maminka a tatínek, potřebují si to v hlavě (srdci) srovnat i starší sourozenci. "Své miminko" mohou mít děti už když mamince roste břicho. Třeba ho budou chtít nosit schované pod tričkem stejně jako maminka. A hlavně si mohou hrát na to, jaké to bude až bude v rodině nové miminko. Po narození sourozence se pak dle vzoru maminky učí o "své miminko" pečovat - přebalovat, zavinovat, chovat, uspávat, vozit v kočárku, krmit... Panenka nemusí mít velikost novorozence, měla by být přiměřeně velká, tak aby s ní mohlo děťáko dobře manipulovat.

Teprve v předškolním a školním věku se hodí panenka s propracovanými detaily.

Předškoláci už začínají být motoricky velmi zruční. Hodí se pro ně už více propracovaná panenka s ohebnými klouby. Končetiny panenky zůstávají, jak je dítě nastaví. Na ruku panenky je naznačen palec, na obličejí nos a další drobné detaily (dle zručnosti švadleny).

Zejména pro holčičky by měla mít panenka dlouhé vlásky, které lze upravovat do různých účesů. Panenka může mít více oblečků, jejichž oblékání dále rozvíjí jemnou motoriku dítěte.

I kluci potřebují panenky.

Je přirozenou potřebou dítěte, trénovat si na panence sociální dovednosti. A to platí i pro chlapce. Rozhodně to není žádná "zženštilost". I panenka může vypadat jako kluk, aby se s ní mohl "mladý muž" lépe identifikovat.

Ručně ušitá panenka je pro děťátko jedinečným dárkem.

Pokud byste svému dítěti chtěli vyrobit panenku, ale nejste si jistí svými dovednostmi, nebojte se toho - panenka vyrobená s láskou a radostí, je ta nejlepší na světě!

